

Rok 2000 na LF
Richard Gašparík OM2TW
om@tw@contesting.com
http://www.qsl.net/om2tw

Rok 2000 na 136kHz priniesol na dlhých vlnách veľa nového. Podstatne sa zvýšila aktivita staníc, informovanosť a aj ich technické vybavenie.

V januári sa konali ďalšie pokusy G3LDO, G3XTZ a klubu G3WSC o prekonanie Atlantiku, avšak neúspešné. OH3LYG vytvára svojim spojením s I5MXX vzdialenostný rekord v pásme 136kHz a to 2149km. 22.1.2000 sa do histórie LF zapísali svojou aktiváciou naraz dve zeme. Svoje prvé spojenie urobil Boris S57A so stanicou I5MXX a mne sa podarilo zapísať do histórie spojením s HB9DCE, ktoré je aj prvým spojením na 136kHz zo Slovenska vôbec. Po Petrovi sa objavila aj ďalšia stanica v OK a to OK1AIK.

Prvý víkend vo februári bol v znamení prevádzky stanice 7S6SAJ. Christer SM6PXJ s dvomi ďalšími SM operátormi pracovali z odstaveného pobrežného vysielača SAJ v Karlsborgu. Mali k dispozícii 210 metrov vysoký stožiar s kapacitným klobúkom a výkon asi 600 Wattov. Ich fantastický signál bol počuť v celej Európe. Ak si ho chcete vypočúť aj teraz, jeho záznam nájdete na stránke <http://www.qsl.net/om2tw> vo WAV formáte. Pracovali aj X-band (3577kHz), takže ich robilo veľké množstvo staníc. Aj napriek ich vinikajúcejmu signálu ich nebolo počuť na druhej strane Atlantiku.

Ďalšou aktivitou na LF sú aj spojenia X-band 73kHz/136kHz. 73kHz pásmo majú povolené iba amatéri vo Veľkej Británii. Aj signály na tomto pásme boli viditeľné (Visual-CW) v celej Európe a zopár staniciam sa aj podarilo X-band spojenie. Ak máte možnosť, teda dobrý prijímač a anténu, skúste si spustiť spectrogram okolo 71,8kHz. 25.2. pracoval ešte Dave G3YXM z Škotska, avšak iba jeden deň. Ako anténu použiť dlhý drát vytiahnutý šarkanom. Znovu sa robia pokusy o prekonanie atlantiku. Pokúšajú sa o to stanice G3LDO, G3XTZ, G3WSC a G3YXM. Opäť neúspešne. Mne sa aspoň podarilo zožať pár prvenstiev vo forme prvých spojení medzi OM a G, SM, DL, OE, S5, OH a I.

V marci sa na pásme objavila ďalšia OM stanica. Jojo OM3ZAS pracuje z Košíc s asi 60W výkonom. Hneď 8.3. sa mu podarilo prvé spojenie s HA6PC, ktoré bolo zároveň aj prvým medzi OM a HA. V OK sa objavuje tiež ďalšie stanice, Vladimír OK1MRS a Ruda OK1DTN. Po niekoľkých spojeniach na CW som aj ja vyskúšal Visual-CW (QRSS). Hneď na prvý krát sa mi podarilo spojenie s I5TGC a OK1FIG. Toto bola zhruba na 10 mesiacov moje posledné QSO. Niekoľko pokusov vysielat' z rôznych lokalít a z vyšším výkonom skončilo neúspešne.

V apríli sa na pásme objavila aj ďalšia nová zem – Nórsko. LA1K testoval svoj vysielač, avšak spojenie sa mu zatiaľ nepodarilo. Pekným sprestrením však bola ďalšia expedícia na odstavený vysielač. Tentokrát to bola partia v zložení G3KAU, G3XDV, M0BMU, G0MRF, G3YXM, G3XTZ, G3YSX, G4GVC, G4JAI, G4TSH, G3LHZ a G3GRO. Vysielali pod značkami Dereka G3GRO na 73kHz a pod značkou klubovej stanice G3WSC na 136kHz. Ako anténu použili odstavený 100m vysoký stožiar navigačného systému Decca. Cez fantastický víkend 14.-16. Apríla spravili 65 spojení.

Ďalšie oživenie priniesol DL1SAN, ktorý pracoval spolu so skupinou DL ops z Lichtenšteinska 28.4.-1.5.2000. Samozrejme pracoval na 136kHz a pod značkou HB0/DL1SAN sa mu podarilo, aj napriek technickým problémom, spraviť niekoľko spojení. Prichádzajúce leto prinieslo zvýšenú úroveň QRN, ale aj zopár noviniek uhorkovej sezóny. DF6NM začal testovať prevádzku "Hell", pozri <http://www.gru.de/df6nm-hell.html> a spravil aj niekoľko spojení. Tri nemecké stanice, DJ2LF, DF6NM a DK8KW dostali povolenie na prevádzku v pásme medzi 8.9 a 9.0 kHz s limitovaným výkonom 20W. Anglickým staniciam vlastniacim povolenie na 73kHz predĺžili toto o ďalší rok. Oficiálne dostali povolenie na prevádzku v pásme 136kHz aj francúzske stanice, vrátane FG, FY, FM a FP. Uskutočnilo sa prvé spojenie na 136kHz vo VE. Mitch VE3OT pracoval s Larrym VA3LK 22.7. na vzdialenosť 431km. Používali QRSS a vysielali manuálne (počítali dĺžku bodky a čiarky). Povolenie na vysielanie v pásme 136kHz dostali aj ďalšie stanice - CT1DRP, EA2HB a EA2BMD.

10.9. 2000 – Tento deň sa zapísal do dejín rádioamatérstva na dlhých vlnách. Davidovi G0MRF/P sa podarilo prekonať Atlantik. Pracoval s VE1ZJ, zatiaľ však iba crossband (136kHz/14MHz). David pracoval z 15 poschodia budovy v západnom Londýne. V tú istu noc sa mu podarilo aj detekovať signál VE1ZZ, avšak na obojstranné (136/136) si ešte bude musieť počkať. Toto spojenie naštartovalo preteky o prekonanie Atlantiku. Všetky lepšie vybavené stanice sa o to pokúšali denne. 23.9. sa to podarilo aj Petrovi OK1FIG ktorý pracoval s VE1ZJ X-band 136kHz/14MHz,

zároveň vytvoril svetový rekord (prekonaná vzdialenosť vyše 5300km). V priebehu niekoľkých mesiacov bolo za mládkou počuť (skôr by som povedal vidieť) prevádzkou QRSS aj niekoľko ďalších staníc: G3LDO, MM0ALM, G3XDV, G3YXM, M0BMU a ďalšie. Z druhej strany Atlantiku začali pracovať stanice VE1ZJ, VE1ZZ a VA3LK. Jack VE1ZZ, známy priaznivec 160-ky vysiela maják QRSS na frekvencii 136.5kHz a jeho signál bol viditeľný spectrogramom prakticky v celej Európe. Bohužiaľ nemá počítač na príjem QRSS. VE1ZJ je na tom naopak. Vo svojom QTH má výborný príjem avšak nemá vysielaciu anténu. Počas jeho návštevy u VE1ZZ, kedy sa predpokladalo uskutočnenie prvého 2-way spojenia k tomuto nedošlo.

Ešte v novembri vzbudila pozornosť prevádzka stanice LG5LG odkiaľ pracoval Christer SM6PXJ. Podarilo sa mu pracovať s niekoľkými stanicami. Ako prvé spojenia medzi zemami ho robili IK5ZPV, DK8KW, G3YXM na QRSS a OH1TN na CW. Denník a fotografie najdete na stránke <http://home5.swipnet.se/~w-54761/lg5lg/index.htm>. V Novembri sa tak isto uskutočnila expedícia Grahama G3XTZ, Davida G0MRF a Davida G3YXM na ostrov Guernsey. Aj napriek veľmi zlému počasiu sa im podarilo uskutočniť 34 spojení so 7 zemí na 136kHz a 2 zemí na 73kHz.

Čo prinesie tento rok. Určite veľa nového ale som si istý že to bude aj prvé 2-way QSO cez Atlantik na 136kHz. Obojstranné spojenie však prináša veľké množstvo problémov, pri prevádzke QRSS sa podmienky menia aj počas spojenia a vyžaduje to hlavne veľmi dobré prijímacie podmienky, výborné antény na obidvoch stranách a v neposlednom rade aj kus šťastia.

No a na koniec roku perlička...Markus DF6NM a Geri DK8KW uskutočnili prvé slow-voice spojenie na LF. Pretože povolenie podmienky dovoľujú v DL používať aj iné módy ako CW a jedinou reštrikciou je šírka pásma 800Hz, skúsili títo dvaja nadšenci aj SSB spojenie s veľmi úzkym prenášaným pásmom. Využili pri tom spracovanie audiosignálu pomocou DSP technológií. Podrobnosti sa dočítate na stránke Geriho DK8KW <http://www.gru.de/slowvoice.html>.

OM a OK štatistika DXCC z pásma 136kHz (k 31.1.2001)

Počet staníc z celej Európy sa rýchlo zvyšuje. Momentálne ich je už vyše 150. Najviac staníc je aktívnych v Anglicku a Nemecku. Smerom na východ aktivita klesá, avšak aj v OM a OK už pracuje niekoľko staníc, niektoré dokonca s výbornými výsledkami.

Značka	Počet zemí DXCC	2-way ODX	X-band ODX
OK1FIG	13	MM0ALM - 1424km	VE1ZJ – 5390km
OM2TW	14	OH1TN - 1524km	-
OM3ZAS	3	OK1FIG - 475km	-

Od tohot ročníku Rádiožurnálu bude už LF rubrika jeho pravidelnou súčasťou. Dúfam, že prispeje k zvýšeniu aktivity v OM.

Rišo OM2TW